

**KONFERENSEN OM ANSLUTNING
TILL EUROPEISKA UNIONEN
– UKRAINA –**

**Bryssel den 12 oktober 2026
(OR. en)**

**AD 80/1/26
REV 1**

LIMITE

CONF-UA 17

ANSLUTNINGSDOKUMENT

Ärende: EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
– Kluster 3: Konkurrenskraft och inkluderande tillväxt

ANSLUTNINGSFÖRHANDLINGAR

Ukraina

EU:S GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

(efter Ukrainas förhandlingsposition AD 30/26 CONF-UA 6)

Förhandlingskluster: 3

Konkurrenskraft och inkluderande tillväxt

Detta kluster omfattar kapitlen 10 – Digital omvandling och medier, 16 – Beskattning, 17 – Ekonomisk och monetär politik, 19 – Socialpolitik och sysselsättning, 20 – Företagspolitik och industripolitik, 25 – Vetenskap och forskning, 26 – Utbildning och kultur, 29 – Tullunionen

Denna Europeiska unionens ståndpunkt bygger på EU:s allmänna ståndpunkt inför anslutningskonferensen med Ukraina (AD 9/24 CONF-UA 2) och är avhängig av förhandlingsprinciperna i denna, framför allt följande:

- Synpunkter som framförs av antingen Ukraina eller EU om ett visst kapitel i förhandlingarna ska inte på något sätt föregripa ställningstagandena i fråga om andra kapitel.
- Överenskommelser eller delöverenskommelser som uppnås under förhandlingarna om enskilda kapitel får inte betraktas som slutgiltiga förrän en övergripande överenskommelse har nåtts för alla kapitel.

Dessutom tillkommer de krav som anges i punkterna 5, 12, 42, 49, 50, 51 och 52 i förhandlingsramen.

EU uppmanar Ukraina att fortsätta anpassningen till EU:s regelverk och sörja för dess faktiska genomförande och kontrollen av dess efterlevnad samt att rent allmänt redan före anslutningen utarbeta politiska riktlinjer och instrument som så nära som möjligt överensstämmer med EU:s.

EU noterar att Ukraina i sin ståndpunkt AD 30/26 CONF-UA 6 godtar EU:s regelverk inom kluster 3 i dess gällande form den 7 oktober 2026 och att landet förklarar sig redo att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen, med undantag för de områden i kapitlen 16 och 17 för vilka Ukraina har begärt övergångsperioder i enlighet med vad som anges nedan.

Som ett generellt svar på Ukrainas begäran om övergångsperioder och avvikelser erinrar EU om sin allmänna förhandlingsståndpunkt att övergångsarrangemang ska utgöra undantagsfall, vara begränsade i tid och omfattning och åtföljas av en plan som innehåller klart angivna etapper för tillämpningen av EU:s regelverk. De får inte medföra ändringar av EU:s regler eller politik, störa tillämpningen av dessa eller medföra betydande snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden.

1. Kapitel 10 – Digital omvandling och medier

EU välkomnar Ukrainas välstrukturerade **institutionella struktur** och höga grad av anpassning till EU:s politiska mål och uppmanar Ukraina att säkerställa fullständig anpassning till målen för det digitala decenniet. EU noterar Ukrainas framsteg på området digital omvandling, [särskilt när det gäller digitaliseringen av offentliga tjänster]. EU noterar med tillfredsställelse Ukrainas införlivande av regelverket för roaming, som möjliggjorde anslutning till roaming som hemma-området den 1 januari 2026. EU uppmanar Ukraina att fullt ut utnyttja programmet för ett digitalt Europa.

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till EU:s regelverk när det gäller **elektronisk kommunikation och informationsteknik**. EU välkomnar Ukrainas höga grad av anpassning till EU:s regelverk när det gäller regelverket för roaming och partiella anpassning när det gäller elektronisk identifiering, öppna data och radiospektrumpolitik. EU uppmanar Ukraina att öka sina ansträngningar för att fortsätta anpassningen och uppmanar Ukraina att vidta alla nödvändiga åtgärder för ett fullständigt genomförande av EU:s regelverk, inbegripet frigörandet av 700 MHz-bandet från tv-sändningar, liksom regelverket för 800 MHz, så snart undantagstillståndet har hävts.

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till EU:s regelverk för **digitala tjänster**. EU välkomnar de inledande stegen för anpassning till förordningen om digitala tjänster, förordningen om digitala marknader och förordningen om förbindelserna mellan plattformar och företag och uppmanar Ukraina att fortsätta sina ansträngningar, särskilt när det gäller förordningen om digitala tjänster. EU noterar Ukrainas begäran om tekniskt stöd för att inrätta en behörig tillsynsmyndighet som bland annat ska övervaka genomförandet av digitala tjänster.

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till EU:s regelverk för **digitalt förtroende och cybersäkerhet**. EU uppmanar Ukraina att anpassa landets lagstiftning till EU:s ramverk för digital identitet och att fortsätta anpassningen till NIS 2-direktivet. Dessutom uppmanar EU Ukraina att fortsätta att genomföra verktygslådan för 5G-cybersäkerhet.

EU välkomnar Ukrainas höga grad av anpassning till EU:s regelverk när det gäller **audiovisuella medietjänster** i allmänhet och den partiella anpassningen till regelverk för medier som sådana. EU understryker att en fullständig anpassning till direktivet om audiovisuella medietjänster och den europeiska mediefrihetsförordningen måste vara en prioriterad fråga för Ukraina.

Dessutom noterar EU att Ukrainas lagstiftning inte har anpassats till EU:s regelverk när det gäller **artificiell intelligens** och **halvledare** och uppmanar Ukraina att genomföra en sådan anpassning till EU:s förordning om artificiell intelligens och vidta nödvändiga åtgärder för en anpassning till regelverket om halvledare.

EU välkomnar att Ukraina har infört en rättslig och strategisk ram för att **bekämpa korruption i samband med den digitala omvandlingen och inom medierna**. EU uppmanar Ukraina att upprätthålla ett övervakningssystem som säkerställer genomförandet av ramen, med särskild uppmärksamhet på mediesektorn.

2. Kapitel 16 – Beskattning

EU noterar Ukrainas begäran om övergångsperioder i fråga om följande:

- a) En övergångsperiod när det gäller EU:s punktskatteregler, under vilken undantagen inte tillämpas, särskilt med avseende på följande:
 2. Artikel 14.1 c i rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, vad gäller genomförandet av en befrielse från punktskatt på energiprodukter som levereras för användning som bränsle för sjöfart inom gemenskapens territorialvatten (inbegripet fiske), utom för privata fritidsbåtar, och elektricitet som produceras ombord på fartyg.

EU anser att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran. EU uppmanar särskilt Ukraina att ange tidsramen för den begärda övergångsperioden, lägga fram en plan för att uppfylla EU:s punktskatteregler för undantag för specifika energiprodukter och efter övergångsperioden uppvisa resultat i fråga om dess genomförande.
 3. Artikel 27.1 a, e och f i rådets direktiv 92/83/EEG av den 19 oktober 1992 om harmonisering av strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker.

EU anser att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran. EU uppmanar särskilt Ukraina att ange tidsramen för den begärda övergångsperioden, lägga fram en plan för uppfyllandet av EU:s punktskatteregler om undantag för specifik alkohol och specifika alkoholdrycker och uppvisa resultat i fråga om genomförandet efter övergångsperioden.

- b) En övergångsperiod avseende det gemensamma systemet för beskattning av räntor och royalties som betalas mellan närstående bolag i olika medlemsstater.

EU anser att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta slutgiltig ställning till denna begäran. I synnerhet uppmanar EU Ukraina att ange tidsramen för den begärda övergångsperioden och lämna ytterligare information om effekterna av att tillämpa respektive skjuta upp tillämpningen av det gemensamma systemet för beskattning av gränsöverskridande ränte- och royaltybetalningar för skatteinkomster samt om Ukrainas attraktionskraft som investeringsdestination. EU föreslår att denna begäran ska tas upp på nytt i ett senare skede av förhandlingarna.

EU noterar att Ukrainas lagstiftning delvis är anpassad till EU:s regelverk för **indirekt beskattning**. EU uppmanar Ukraina att anpassa landets mervärdesskattelagstiftning till EU:s regelverk, särskilt genom att se över tillämpningsområdet för reducerade mervärdesskattesatser och undantag från mervärdesskatt samt genom att stärka systemet för mervärdesskattehantering. Dessutom understryker EU att Ukraina bör anpassa lagstiftningen till EU:s regelverk om punktskatter på energiprodukter, tobaksvaror samt alkohol och alkoholdrycker. Detta inbegriper genomförandet av en tidsplan för en gradvis anpassning till EU:s punktskattesatser. Dessutom måste Ukraina anpassa sitt skatteupplagssystem för alkohol och alkoholdrycker, tobaksvaror och energiprodukter till EU:s regelverk. Ukraina måste också anpassa landets lagstiftning till direktivet om indirekta skatter på kapitalanskaffning och det krävs ytterligare anpassning vad gäller bilbeskattning.

EU noterar att Ukrainas lagstiftning är partiellt anpassad till EU:s regelverk för **direkt beskattning**, inbegripet fusionsdirektivet, moder- och dotterbolagsdirektivet, direktivet om räntor och royaltyer, direktivet mot skatteflykt, direktivet om skatttvistlösningsmekanismen och direktivet om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater. EU understryker att alla skattebetalare som utövar sin rätt till fri rörlighet enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt måste behandlas lika och att all nationell skattelagstiftning som särbehandlar skattskyldiga personer som inte har sin hemvist i landet i förhållande till skattskyldiga personer med hemvist i landet måste ha avskaffats vid tidpunkten för anslutningen.

EU noterar att Ukrainas skattesystem är partiellt anpassat till EU:s regelverk för **administrativt samarbete och digitalisering**. EU understryker behovet av ytterligare anpassning till EU:s krav i fråga om ömsesidigt bistånd och administrativt samarbete och av att stärka insatserna för att uppnå sammankoppling och interoperabilitet med EU:s digitala system.

EU välkomnar att Ukraina har infört strukturer och tagit fram verktyg för att **bekämpa korruption inom skattesystemet**. EU betonar att Ukraina ytterligare behöver prioritera korruptionsförebyggande åtgärder och lagföring genom att stärka skattemyndigheternas integritet och professionalism, begränsa skönsmässiga befogenheter och täppa till befintliga kryphål som underlättar skatteundandragande. EU uppmanar vidare Ukraina att stärka de brottsbekämpande institutionernas förmåga att utreda och lagföra korruptionsfall som rör beskattning.

EU framhåller behovet av att upprätthålla genomförandet av reformåtgärderna inom ramen för den nationella intäktsstrategin för 2024–2030.

3. Kapitel 17 – Ekonomisk och monetär politik

I enlighet med förhandlingsramen kommer Ukraina inte omedelbart efter anslutningen att bli en del av euroområdet och Eurosystemet.

EU välkomnar Ukrainas höga grad av anpassning till EU:s regelverk för **monetär politik**, särskilt när det gäller förbudet mot positiv särbehandling av den offentliga sektorn. EU uppmanar Ukraina att vidta nödvändiga åtgärder för att fullt ut anpassa landets lagstiftning till EU:s regelverk avseende centralbankens oberoende. EU understryker särskilt att Ukraina måste säkerställa det personliga oberoendet för chefen för Ukrainas centralbank och ledamöterna i dess beslutsfattande organ, särskilt när det gäller tydligt definierade grunder för entledigande i linje med EU:s regelverk och tillgång till rättslig prövning, och vidta åtgärder för att undanröja allt regeringsinflytande och parlamentariskt inflytande över centralbankens styrande och beslutsfattande organ. EU erinrar om att Ukraina måste säkerställa att centralbanken fullt ut efterlever förbudet mot monetär finansiering när väl undantagstillståndet har hävts. Såsom anges i förhandlingsramen kommer Ukraina inte omedelbart efter anslutningen att bli en del av euroområdet och Eurosystemet. När det gäller **den ekonomiska politiken** noterar EU att Ukraina gradvis stärker sin finanspolitiska styrning och är partiellt anpassat till EU:s regelverk för finanspolitisk samordning och övervakning, redovisning och statistik inom den offentliga sektorn, makroekonomiska prognoser och budgetprognoser, numeriska finanspolitiska regler, insyn i de offentliga finanserna och tillämpningsområdet för nationella budgetramverk. EU betonar att det krävs ytterligare insatser för att förbättra kvaliteten på makroekonomisk statistik och statistik över den offentliga sektorns finanser, vidareutveckla prognosprocessen, inrätta en oberoende finanspolitisk institution och anpassa budgetlagstiftning och budgetpraxis till EU:s regelverk för nationella budgetramar. Det krävs också insatser för att säkerställa att uppgifter av hög kvalitet lämnas in i tid inom ramen för förfarandet för makroekonomiska obalanser.

EU välkomnar att det finns en rättslig och institutionell ram för **bekämpandet av korruption i den ekonomiska och monetära politiken**, men betonar vikten av att säkerställa ett robust genomförande och noggrann övervakning av korruptionsbekämpningsåtgärder inom alla berörda institutioner.

4. Kapitel 19 – Socialpolitik och sysselsättning

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till **den europeiska pelaren för sociala rättigheter**. EU noterar att Ukraina har åtagit sig att följa EU:s politik och vägledande principer för socialpolitik och sysselsättningspolitik. EU uppmanar Ukraina att arbeta för ytterligare anpassning till och genomförande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, bland annat genom att anta nya strategier, genom datainsamlingsverktyg och genom att säkerställa att alla tillgängliga instrument används för att främja genomförandet och uppnåendet av pelarens mål, inbegripet lika möjligheter, rättvisa arbetsvillkor samt socialt skydd och social inkludering.

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till EU:s regelverk för **arbetsrätt**¹ och uppmanar Ukraina att ytterligare anpassa landets lagstiftning till det. Ytterligare anpassning krävs när det gäller arbetstagares rätt till information, samråd och deltagande, arbetsvillkor, arbetstid och arbetsrätt inom transportsektorn samt utstationering av arbetstagare, samtidigt som anpassningen till EU:s regelverk för överlåtelse av företag måste slutföras. EU framhåller Ukrainas behov av att stärka den administrativa kapaciteten för kontroll av efterlevnad och inspektion, i linje med internationella arbetsnormer.

¹ För bedömningen av EU:s regelverk om arbetsvillkor, arbetstid och utstationering av arbetstagare inom vägtransportsektorn, se EU:s ståndpunkt om kluster 4, kapitel 14 (Transport).

EU noterar Ukraina partiella anpassning till EU:s regelverk för **hälsa och säkerhet på arbetsplatsen**. EU noterar också att det krävs ytterligare anpassning till EU:s regelverk för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, inbegripet till ramdirektivet, arbetsplatsdirektivet, direktivet om den del av utvinningsindustrin som utnyttjar borrhning samt direktiv som omfattar särskilda risker, inbegripet kemiska, biologiska och fysikaliska agenser, såsom direktivet om asbest i arbetet, direktivet om carcinogener och mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen och direktivet om elektromagnetiska fält. Ukraina måste anpassa sin lagstiftning till direktiven om arbete ombord på fiskefartyg, medicinsk behandling ombord på fartyg och stick- och skärskador inom hälso- och sjukvården. Ukraina måste säkerställa att även de uppdateringar som gjorts genom EU:s arbetsmiljödirektiv införlivas i den nationella lagstiftningen, om införlivande ännu inte har skett. Särskild uppmärksamhet måste också ägnas det personliga tillämpningsområdet för befintlig och framtida nationell arbetsmiljölagerstiftning för att säkerställa att den är förenlig med det personliga tillämpningsområdet för EU:s arbetsmiljödirektiv. Ukraina har en låg beredskapsnivå när det gäller de institutionella aspekterna av hälsa och säkerhet på arbetsplatsen. Landet måste stärka den administrativa kapaciteten för kontroll av efterlevnad och inspektion och anpassa sig till internationella arbetsnormer.

EU noterar att Ukraina har en grundläggande institutionell och rättslig ram för **social dialog**. EU betonar att Ukraina måste vidta åtgärder för att stärka sin institutionella ram i linje med EU:s standarder och praxis för social dialog, stärka både två- och trepartsdialogen mellan arbetsmarknadens parter, främja kollektivförhandlingar och säkerställa kapacitetsuppbyggnad för arbetsmarknadens parter.

EU noterar att Ukrainas lagstiftning i fråga om **sysselsättningspolitik** är partiellt anpassad till EU:s regelverk för den allmänna ramen för sysselsättningspolitik, social ekonomi och rättvis omställning samt sysselsättningsstöd och ungdomssysselsättning. EU erinrar om behovet av att ytterligare stärka de aktiva arbetsmarknadsåtgärderna och systemen för sysselsättningsstöd, särskilt för ungdomar, långtidsarbetslösa och utsatta grupper, inbegripet arbetstagare med funktionsnedsättning. Den rättsliga ramen och den institutionella kapaciteten måste också stärkas, särskilt den statliga arbetsförmedlingens funktionella kapacitet. EU understryker att Ukraina i fråga om rättvis omställning måste säkerställa ett myndighetsövergripande tillvägagångssätt och ett samhälleligt helhetsgrepp vid genomförandet av EU 2030, framför allt när det gäller begränsningen av och anpassningen till klimatförändringarna fram till 2050, samt åtagandena om utsläppsminskningar, med särskilt fokus på fördelningseffekterna av omställningen till klimatneutralitet på de mest utsatta befolkningsgrupperna.

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till EU:s regelverk när det gäller institutionella aspekter av **socialt skydd och social inkludering**. EU noterar också att Ukraina har genomfört en partiell anpassning till EU:s politik för långvarig vård och omsorg samt skydd av barn och barnomsorg. EU uppmanar Ukraina att stärka systemet för socialt skydd och förbättra tillgången till det samt att genomföra strategin för alla barns rätt att växa upp i en familjemiljö och vidareutveckla landets barnomsorgstjänster. EU uppmanar Ukraina att säkerställa rättvis och ekonomiskt överkomlig tillgång till långvarig vård av hög kvalitet för alla behövande, tillsammans med stöd till anhörigvårdare, och framsteg när det gäller avinstitutionalisering och stöd till självständigt boende för personer med funktionsnedsättning, inbegripet äldre personer med funktionsnedsättning och barn med funktionsnedsättning.

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till EU:s regelverk för **icke-diskriminering och likabehandling av kvinnor och män i fråga om sysselsättnings- och socialpolitik**. EU uppmanar Ukraina att ytterligare anpassa sin lagstiftning till EU:s regelverk och vidta åtgärder för att komma till rätta med dessa frågor, bland annat löneskillnaderna mellan kvinnor och män och underrepresentationen av kvinnor i beslutsfattande positioner. EU uppmanar Ukraina att säkerställa genomförandet av de relevanta åtgärderna och faktisk jämställdhet mellan kvinnor och män i sysselsättnings- och socialpolitiken.

EU noterar att Ukraina inte har anpassat sin institutionella och rättsliga ram till EU:s regelverk för **Europeiska socialfonden (ESF)**. EU uppmanar Ukraina att öka kapaciteten inom statliga organ för att säkerställa att de är redo att förvalta Europeiska socialfonden.

EU noterar att Ukraina har infört åtgärder och program för att **bekämpa korruption på det sociala området och sysselsättningsområdet** och betonar att genomförandet av och effektiviteten i sådana åtgärder bör säkerställas, liksom förstärkningen av de interna kontrollsystemen och den administrativa kapaciteten. När det gäller skyddet för visselblåsare behövs ytterligare anpassning till EU:s regelverk, samt åtgärder för att stärka integriteten och ansvarsskyldigheten vid yrkesinspektioner och när det gäller utgifter för socialt bistånd.

5. Kapitel 20 – Företagspolitik och industripolitik

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till de **övergripande aspekterna av EU:s industripolitik** och att det i synnerhet har gjorts goda framsteg när det gäller anpassningen av de industripolitiska målen till EU:s politiska mål. EU uppmanar Ukraina att fortsätta anpassningen till de övergripande aspekterna. EU framhåller Ukrainas framsteg när det gäller digitaliseringen av offentliga tjänster, grön tillväxt och sektorsspecifik utveckling. EU uppmanar vidare Ukraina att behålla sitt fokus på att anta EU:s bästa praxis och politik på dessa områden och stärka sitt åtagande när det gäller hållbar utveckling och en strategisk, institutionellt inriktad digital omställning av den privata sektorn.

EU noterar att Ukraina på området **företagspolitik och företagsinstrument** är partiellt anpassat till EU:s politik och instrument för små och medelstora företag. EU noterar att Ukraina måste flytta fokus till genomförandet, särskilt när det gäller komplexa reformer. Visserligen deltar Ukraina aktivt i pelaren för små och medelstora företag i programmet för den inre marknaden, som omfattar Enterprise Europe Network, Erasmus för unga företagare och EuroClusters, men detta till trots vill EU uppmana Ukraina att säkerställa synergier mellan åtgärderna inom pelaren för små och medelstora företag och åtgärder på nationell nivå till stöd för små och medelstora företag.

EU noterar att undanröjandet av hinder för deltagande i EU-program som programmet för den inre marknaden och skapandet av synergier mellan åtgärderna inom pelaren för små och medelstora företag och åtgärder på nationell nivå till stöd för små och medelstora företag skulle kunna öka attraktionskraften hos initiativ som Erasmus för unga företagare och klusterpartnerskap mellan EU och Ukraina. EU uppmanar vidare Ukraina att säkerställa fullständig anpassning till EU:s regelverk för sena betalningar.

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till EU:s regelverk för **industrisektorer**. EU välkomnar Ukrainas framsteg i anpassningen till EU:s regelverk inom flera industrisektorer, med betydande ansträngningar på områden såsom råvaror. EU välkomnar Ukrainas ansträngningar i anpassningen till målen för EU:s rympolitik och relevanta instrument. När det gäller byggsektorn uppmanar EU Ukraina att inrätta ett robust system för marknadsövervakning. EU uppmanar också Ukraina att fortsätta sina ansträngningar inom alla sektorer där ytterligare anpassning till EU:s regelverk krävs, bland annat när det gäller turism, byggsektorn, gruvdrift, råvaror, textilier, försvar samt stålindustri.

EU betonar att Ukraina bör säkerställa att industrier fungerar på ett rättvist, marknadsorienterat och icke-diskriminerande sätt, i linje med EU:s regler och standarder, i synnerhet EU:s regler för statligt stöd, och betonar att denna process kommer att övervakas i anslutning till kapitel 8 (Konkurrenspolitik). Ukraina måste skärpa tillsynsmekanismerna och uppvisa konkreta resultat när det gäller att minska korruptionen, särskilt inom högrisksektorer, däribland byggsektorn och råvarusektorn, stärka affärsintegriteten i både privata och statsägda företag samt säkerställa verklig konkurrens, transparens och integritet i privatiseringen av offentliga tillgångar.

6. Kapitel 25 – Vetenskap och forskning

EU noterar att Ukraina har genomfört en partiell anpassning till EU:s regelverk för **forsknings- och innovationspolitik** och välkomnar att Ukraina är fullt associerat till unionens flaggskeppsramprogram för forskning och innovation – Horisont Europa samt är på god väg mot att ytterligare öka sitt deltagande i ramprogrammet. EU uppmanar Ukraina att stärka sitt ekosystem för forskning och innovation och vidta nödvändiga kompletterande åtgärder. EU uppmanar Ukraina att vidta åtgärder för att främja samarbete mellan forskare och näringsliv samt vidta ytterligare åtgärder för att integrera det ukrainska innovationsekosystemet och göra framsteg för att förbättra resultaten i den europeiska resultattavlan för innovation. EU uppmanar vidare Ukraina att utveckla och genomföra strategier för smart specialisering.

EU välkomnar att Ukraina gör goda framsteg när det gäller **Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation** och förverkligandet av det europeiska forskningsområdet. EU uppmanar Ukraina att nå ut till och engagera en ännu större grupp berörda parter – särskilt på innovationsområdet. EU noterar att Ukraina i viss mån är förberett när det gäller landets integrering i det europeiska forskningsområdet och uppmanar Ukraina att fortsätta att stärka sin kapacitet att ytterligare integreras i det europeiska forskningsområdet.

EU välkomnar att Ukraina har en effektiv strategisk och rättslig ram för att **bekämpa korruption inom forskning och vetenskap**. EU betonar att Ukraina måste stärka sin effektivitet genom att bygga upp kapacitet och övervaka underordnade organ samt stärka kontrollerna av användningen av statliga medel, förvaltningen av offentliga tillgångar och intressekonflikter.

7. Kapitel 26 – Utbildning och kultur

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till EU:s regelverk för **utbildning**. EU noterar Ukrainas intresse för att ansluta sig till Erasmus+. EU understryker att Ukraina måste upprätthålla en tillräcklig budget för utbildning i linje med landets ambitioner och mål. EU uppmanar Ukraina att göra ytterligare ansträngningar när det gäller datainsamling och användningen av utbildningsförvaltningens informationssystem för beslutsfattande, och säkerställa fullständig interoperabilitet mellan olika utbildningssektorer och regelbunden offentlig rapportering. EU understryker att Ukrainas reform av förskoleverksamheten och barnomsorgen måste vara ekonomiskt hållbar och säkerställa kontinuerlig, inkluderande och ekonomiskt överkomlig tillgång till utbildning och omsorg av god kvalitet för alla barn. EU uppmanar Ukraina att göra ytterligare insatser för att tillhandahålla kompetensbaserad utbildning, stödja lärare och utbildare med lämpliga verktyg och lämplig utbildning för att effektivt tillhandahålla lärande av hög kvalitet samt stärka de digitala färdigheterna på alla utbildningsnivåer. EU uppmanar vidare Ukraina att på området högre utbildning fullt ut genomföra de viktigaste Bolognaåtagandena och en anpassning till Tirana- och Romkommunikéerna, särskilt när det gäller den sociala dimensionen och akademiska värden. EU noterar att Ukraina måste prioritera övergången till institutionell ackreditering av högre utbildningsanstalter. EU erinrar om att Ukraina måste göra tillräckliga framsteg när det gäller att uppnå de mål som fastställts inom ramen för det europeiska området för högre utbildning och införa ett övervakningssystem för att på ett tillförlitligt sätt följa upp dessa mål.

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till EU:s regelverk för **yrkesutbildning** och färdigheter för anställbarhet och livslångt lärande. EU understryker att Ukraina måste säkerställa tillräckliga resurser för att optimera yrkesutbildningssystemet i linje med arbetsmarknadens behov och öka deltagandet av flickor och sårbara grupper, bland annat genom kapacitetssuppletering och ett ökat antal lärare samt höjd kompetens bland lärarna inom yrkesutbildningen. EU uppmanar Ukraina att stärka samordningen av livslångt lärande och utöka möjligheterna till detta. EU uppmanar också Ukraina att främja användningen av mikromeriter och att överväga att införa individuella utbildningskonton. EU välkomnar Ukrainas anslutning till den europeiska alliansen för lärlingsutbildning 2025 och uppmanar Ukraina att genom detta deltagande genomföra rådets rekommendation från 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet.

EU välkomnar Ukrainas goda framsteg när det gäller **ungdomsfrågor** och noterar samtidigt landets partiella anpassning till respektive EU-regelverk. EU uppmanar Ukraina att fortsätta att prioritera ungdomsarbete och ungdomars deltagande och att fortsätta att hålla fast vid den europeiska agendan för ungdomsarbete som centrala mål. EU uppmanar också Ukraina att säkerställa ett effektivt genomförande av strategiska mål på nationell och lokal nivå.

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till EU:s regelverk för **idrott** och betonar att Ukraina måste fortsätta anpassningen av lagstiftningen till EU:s regelverk om idrott och stärka integritetsåtgärderna inom idrotten, bland annat när det gäller antidopning, god förvaltning och förebyggande av uppgjorda matcher.

EU noterar Ukrainas partiella anpassning till EU:s regelverk för **kultur** och välkomnar att Ukraina är fullt associerat till Kreativa Europa, unionens flaggskeppsprogram för stöd till de kulturella och kreativa sektorerna. EU uppmanar Ukraina att genomföra strategin för utveckling av den ukrainska kulturen 2025–2030 på ett ändamålsenligt sätt, säkerställa anpassning till direktiv 2014/60/EU om återlämnande av kulturföremål och stärka den institutionella kapaciteten för övervakning av politiska resultat. EU uppmanar Ukraina att anta tydliga, transparenta och effektiva åtgärder för att skydda kulturarvet och bekämpa olaglig handel samt säkerställa att de verkställs. EU uppmanar Ukraina att fortsätta att ge kulturella och kreativa organisationer och yrkesverksamma möjlighet att samarbeta med deras motsvarigheter i EU-länderna, särskilt genom att fortsätta deltagandet i EU:s program för stöd till de kulturella och kreativa sektorerna.

EU välkomnar Ukrainas framsteg i **kampen mot korruption när det gäller utbildning, ungdomsfrågor, idrott och kultur**. EU uppmanar vidare Ukraina att ta itu med korruption, främst när det gäller högre utbildning, ungdomsfrågor, idrott och kulturarv. Dessutom uppmanar EU Ukraina att säkerställa integritet och ansvarsskyldighet för lokala och underordnade organs, däribland utbildnings-, ungdoms-, idrotts- och kulturinstitutioner.

8. Kapitel 29 – Tullunionen

EU välkomnar Ukrainas framsteg i anpassningen till EU:s regelverk på **tullområdet**. EU noterar med tillfredsställelse den höga graden av anpassning av Ukrainas tullkodex till unionens tullkodex. EU understryker att Ukraina ytterligare måste anpassa sin rättsliga ram till EU:s regelverk på detta område. Ukraina bör fortsätta att anpassa sin nationella lagstiftning till unionens tullkodex och dess sekundärrätt samt annan unionslagstiftning om tullbefrielser, tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, kulturföremål, kontanter, narkotikaprekursorer och varor med dubbla användningsområden.

EU välkomnar att Ukraina har tillräcklig **administrativ och operativ kapacitet** för att kunna utföra befintliga tulluppgifter. EU uppmanar Ukraina att ytterligare stärka landets administrativa och operativa kapacitet och personal inför anslutningen. EU understryker att Ukraina måste fortsätta att utveckla och uppgradera befintliga it-system, i linje med EU:s krav, för att möjliggöra interoperabilitet med EU:s digitala tullmiljö, i enlighet med åtagandet i den statliga tullförvaltningens reformplan för 2024–2030. EU erinrar om att Ukraina måste anslå tillräckliga ekonomiska resurser och personalresurser till all pågående och planerad it-utveckling, inbegripet utvecklingen av EU:s digitala tullmiljö.

EU betonar att Ukraina måste fortsätta att stärka sin **ram för korruptionsbekämpning på tullområdet**. Ukraina kommer att behöva förbättra riskhanteringen och förbättra samarbetet mellan nationella myndigheter och organ samt förbättra det effektiva genomförandet och verkställandet av sanktioner för tjänstefel. Dessutom är det mycket viktigt att prioritera ett snabbt genomförande av reformen av den statliga tullförvaltningen och införa åtgärder för att minska riskerna för korruption vid regionala och lokala kontor.

Med tanke på hur Ukrainas förberedelser framskrider, och med förbehåll för att Ukraina uppnår de interimistiska riktmärkena för kluster 1, noterar EU, under förutsättning att Ukraina fortsätter att göra framsteg i anpassningen till och genomförandet av de delar av EU:s regelverk som omfattas av följande kapitel, och utan att det påverkar eventuella ytterligare villkor som fastställs i de övriga riktmärken som fastställts för kluster 3, att dessa kan avslutas preliminärt först när EU har enats om att följande riktmärken är uppfyllda:

Kapitel 10 – Digital omvandling och medier

- Ukraina har anpassat sin nationella lagstiftning till EU:s regelverk för elektronisk kommunikation – inbegripet bestämmelserna om den nationella tillsynsmyndighetens oberoende, digitala tjänster och marknader, digitalt förtroende och cybersäkerhet, data, halvledare, artificiell intelligens och audiovisuella medietjänster.
- Ukraina har visat att landet har tillräcklig administrativ kapacitet för att verkställa nationell lagstiftning som är anpassad till EU:s regelverk på områdena elektronisk kommunikation, digitala tjänster och marknader, digitalt förtroende och cybersäkerhet, data, halvledare, artificiell intelligens och audiovisuella medietjänster. Vid tidpunkten för anslutningen säkerställer Ukraina full överensstämmelse med kraven i EU:s regelverk på medieområdet för att säkerställa mediernas frihet och mångfald. Ukraina säkerställer också att den administrativa kapaciteten är tillräcklig och att de olika nationella tillsynsmyndigheterna är helt oberoende vid tidpunkten för anslutningen.

Kapitel 16 – Beskattning

- Ukraina har nått en hög grad av anpassning till EU:s regelverk på de områden som kräver ytterligare anpassning, särskilt när det gäller direkt och indirekt beskattning, inbegripet mervärdesskatt, punktskatter, bilbeskattning samt administrativt samarbete på skatteområdet. Detta inbegriper antagandet och genomförandet av en tidsplan för en gradvis anpassning till EU:s regler på områdena mervärdesskatt och punktskatt på energiprodukter, alkohol och alkoholhaltiga drycker samt tobaksvaror, för att säkerställa anpassning när det gäller tillämpningsområde, undantag och minimiskattesatser. Detta inbegriper även antagandet och genomförandet av regler om informationsutbyte, motverkande av missbruk och företagsbeskattning. Ukraina har gjort sitt förenklade skattesystem förenligt med EU:s regelverk.
- Ukraina har visat att landet har tillräcklig administrativ kapacitet med höga standarder för integritet i skatteförvaltningen, tillräckliga personalresurser samt den infrastruktur som krävs på både central och lokal nivå för att genomföra och kontrollera efterlevnaden av skattelagstiftningen och säkerställa effektiv skatteuppbörd och kontinuerliga insatser för att bekämpa korruption i skatteförvaltningen. Ukraina har visat att det centrala kontaktkontoret och det centrala kontaktkontoret för punktskatter har lämpliga strukturer och arrangemang för att säkerställa att de kommer att vara tillräckligt bemannade och operativa vid anslutningen.
- Ukraina har gjort tillräckliga framsteg med att utveckla skatteförvaltningens it-stödsystem, inbegripet de system som rör sammanlänkning och interoperabilitet med relevanta EU-system – bland annat systemen för förvaltning av mervärdesskatt och punktskatter – och med att inrätta de it-system som krävs för administrativt skattesamarbete och informationsutbyte på skatteområdet.

Kapitel 17 – Ekonomisk och monetär politik

- Ukraina har anpassat sin rättsliga ram till EU:s regelverk för att säkerställa den ukrainska centralbankens fullständiga oberoende och förbudet mot monetär finansiering av den offentliga sektorn och för att möjliggöra en fullständig integrering av centralbanken i Europeiska centralbankssystemet.
- Ukraina har anpassat sin rättsliga ram så att den är förenlig med EU:s krav på nationella budgetramverk.

Kapitel 19 – Socialpolitik och sysselsättning

- Ukraina har anpassat sin lagstiftning i fråga om arbetsrätt samt hälsa och säkerhet på arbetsplatsen till EU:s regelverk och har visat att lämpliga administrativa strukturer och tillräcklig kapacitet för kontroll av efterlevnad kommer att ha införts vid tidpunkten för anslutningen för ett korrekt genomförande av EU:s regelverk för arbetsrätt samt hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, särskilt genom en förstärkning av systemet för arbetsplatsinspektion.
- Ukraina har genomfört en anpassning till EU:s regelverk för socialt skydd och social inkludering och om icke-diskriminering och för likabehandling av kvinnor och män på det sysselsättnings- och socialpolitiska området, och visat att det kommer att finnas lämpliga administrativa strukturer och tillräcklig administrativ kapacitet och kapacitet för efterlevnadskontroll vid tidpunkten för anslutningen.
- Ukraina har visat att landet har tillräcklig kapacitet att säkerställa ett effektivt genomförande och en effektiv kontroll av efterlevnaden av lagstiftning och politiska ramar på områdena sysselsättnings- och socialpolitik, inbegripet planering och operativ kapacitet, för att främja en effektiv social dialog samt kapacitet för den framtida förvaltningen av Europeiska socialfonden.

Kapitel 20 – Företagspolitik och industripolitik

- Ukraina har infört och börjat genomföra en övergripande industristrategi i överensstämmelse med motsvarande EU-politik.
- Ukraina har visat att landet har tillräcklig administrativ kapacitet och samordning mellan de berörda ministerierna och myndigheterna.

Kapitel 25 – Vetenskap och forskning

- Ukraina har visat att landet har den genomförandekapacitet som krävs för att, så snart omständigheterna tillåter, säkerställa ökade investeringar i forskning och vetenskap, särskilt offentlig finansiering.
- Ukraina har visat att landet har infört strukturer för att stärka forsknings- och innovationsekosystemen, utvecklingen och genomförandet av strategier för smart specialisering och åtgärder för att stärka samarbetet mellan den privata och den offentliga sektorn inom forskning och innovation.
- Ukraina har antagit och gör framsteg i genomförandet av färdplanen för det europeiska forskningsområdet för 2025–2027.

Kapitel 26 – Utbildning och kultur

- Ukraina har visat att landet har infört den nödvändiga institutionella och politiska ramen och motsvarande budgetplanering samt åtgärder mot korruption i syfte att uppfylla EU:s politiska mål inom utbildning, inbegripet yrkesutbildning, ungdomsfrågor, idrott och kultur. Detta inbegriper åtgärder för att överbrygga klyftan i förhållande till de mål som fastställts inom ramen för det europeiska utbildningsområdet och gradvis bygga upp ett tillförlitligt och interoperabelt övervakningssystem som följer resultaten inom alla delsektorer på utbildningsområdet.

Kapitel 29 – Tullunionen

- Ukraina har nått en hög grad av anpassning på de områden som kräver ytterligare anpassning, särskilt unionens tullkodex och motsvarande sekundärrätt samt unionens övriga tullagstiftning, exempelvis i fråga om tullbefrielser, tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, kulturföremål, kontanter, narkotikaprekursorer och varor med dubbla användningsområden.
- Ukraina har visat att landet har tillräcklig administrativ och operativ kapacitet med höga standarder för integritet och prestationsförmåga inom tullförvaltningen samt den infrastruktur som krävs vid landets centrala, regionala och lokala tullkontor för att genomföra och kontrollera efterlevnaden av tullagstiftningen, effektivt kontrollera och övervaka gränsöverskridande förflyttningar samt säkerställa kontinuerliga insatser för att bekämpa korruption inom tullsektorn, bland annat genom den slutförda reformen av den statliga tullförvaltningen, inbegripet omattesteringen av personal.
- Ukraina har uppvisat tillräckliga framsteg i förberedelserna och utvecklingen av de digitala tullsystem som krävs för genomförandet av unionens tullkodex och unionens övriga tullagstiftning, genom genomförandet av den statliga tullförvaltningens reformplan för 2024–2030 och säkerställandet av de budget- och personalresurser som krävs för att möjliggöra utvecklingen av dessa digitala tullsystem och deras interoperabilitet med EU:s digitala tullmiljö.

* *

Övervakningen av framstegen i anpassningen till och genomförandet av EU:s regelverk och relevanta europeiska standarder kommer att fortsätta under förhandlingarna. EU understryker att unionen kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt att övervaka alla särskilda frågor som nämnts ovan i syfte att säkerställa Ukrainas administrativa kapacitet och landets förmåga att slutföra anpassningen av lagstiftningen på alla områden i detta kluster samt ytterligare framsteg i genomförandet och efterlevnadskontrollen. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt kopplingarna mellan detta kluster och andra förhandlingskluster. En slutlig bedömning av hur Ukrainas lagstiftning överensstämmer med EU:s regelverk och relevanta europeiska standarder och av landets genomförandeförmåga kan göras först i ett senare förhandlingsskede. Utöver all den information som EU kan begära inför förhandlingarna om detta kluster och som ska lämnas till konferensen, uppmanar EU Ukraina att regelbundet tillhandahålla associeringsrådet detaljerad skriftlig information om framstegen i genomförandet av EU:s regelverk.

Mot bakgrund av samtliga ovanstående överväganden kommer konferensen att behöva återkomma till detta kluster vid lämplig tidpunkt.

EU erinrar vidare om att EU:s regelverk kan komma att ändras mellan den 7 oktober 2026 och förhandlingarnas avslutande.